

Arbetsmarknadsutskottets betänkande 2025/26:AU6

Riksrevisionens rapport om Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning, m.m.

Sammanfattning

Utskottet föreslår med anledning av motionsyrkanden ett tillkännagivande om att regeringen bör göra en översyn av förordningen om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Skälet till översynen är att säkerställa att villkoren för de särskilda insatserna bidrar till att syftet med det arbetsmarknadspolitiska programmet uppfylls.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden och lägger regeringens skrivelse till handlingarna.

Riksrevisionen har granskat om genomförandet av arbetsmarknadspolitik- en för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga är effektivt. Resultatet av granskningen redovisas i rapporten Arbetsförmed- lingens stöd till personer med funktionsnedsättning. Riksrevisionens slutsats är att granskningen visar på effektivitetsbrister i Arbetsförmedlingens arbete med denna grupp. Riksrevisionen bedömer också att regeringens styrning inte har varit tillräckligt effektiv. I rapporten lämnar Riksrevisionen fyra rekom- mendationer till regeringen och fyra rekommendationer till Arbetsförmed- lingen.

Utskottet välkomnar Riksrevisionens granskning och menar att den utgör ett viktigt bidrag i arbetet med att ge ändamålsenligt stöd till personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Utskottet noterar att regeringen vidtagit en rad åtgärder i syfte att förbättra stödet för målgruppen och att regeringen anger att den kommer att överväga behovet av ytterligare åtgärder.

I betänkandet finns fem reservationer (S, SD, V, C, MP) och ett särskilt yttrande (SD).

Behandlade förslag

Skrivelse 2025/26:72 Riksrevisionens rapport om Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning.

Tio yrkanden i följdmotioner.

Fem yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet	6
Utskottets överväganden.....	7
Riksrevisionens rapport om Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning, m.m.....	7
Utskottets ställningstagande.....	14
Översyn av förordningen om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.....	16
Utskottets ställningstagande.....	17
Reservationer	18
1. Riksrevisionens rapport om Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning, m.m., punkt 1 (S).....	18
2. Riksrevisionens rapport om Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning, m.m., punkt 1 (SD).....	19
3. Riksrevisionens rapport om Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning, m.m., punkt 1 (V)	20
4. Riksrevisionens rapport om Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning, m.m., punkt 1 (MP)	21
5. Översyn av förordningen om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, punkt 2 (S, V, C, MP).....	23
Särskilt yttrande	25
Översyn av förordningen om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, punkt 2 (SD).....	25
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	26
Skrivelsen.....	26
Följdmotionerna	26
Motioner från allmänna motionstiden 2025/26	27

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Riksrevisionens rapport om Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning, m.m.

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:949 av Daniel Persson (SD),

2025/26:1951 av Mattias Vepsä och Alexandra Völker (båda S) yrkande 2,

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 14,

2025/26:3590 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 12,

2025/26:3877 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 1,

2025/26:3878 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 1 och

2025/26:3887 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) yrkandena 1 och 3–5 samt lägger skrivelse 2025/26:72 till handlingarna.

Reservation 1 (S)

Reservation 2 (SD)

Reservation 3 (V)

Reservation 4 (MP)

2. Översyn av förordningen om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om en översyn av förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2025/26:3872 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S),

2025/26:3878 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 2 och

2025/26:3887 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) yrkande 2 och

avslår motionerna

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 15 och

2025/26:3877 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 2.

Reservation 5 (S, V, C, MP)

Stockholm den 10 mars 2026

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Magnus Persson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Magnus Persson (SD), Ardalan Shekarabi (S), Saila Quicklund (M), Adrian Magnusson (S), Ann-Christine Frohm (SD), Johanna Haraldsson (S), Arin Karapet (M), Serkan Köse (S), Sofia Amloh (S), Merit Frost Lindberg (M), Yusuf Aydin (KD), Martina Johansson (C), Mats Arkhem (SD), Nima Gholam Ali Pour (SD), Maj Karlsson (V), Malin Danielsson (L) och Janine Alm Ericson (MP).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet regeringens skrivelse 2025/26:72 Riksrevisionens rapport om Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning, tio yrkanden i motioner som har väckts med anledning av skrivelsen och fem yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2025/26. Förslagen i motionerna finns i bilagan.

Enligt riksdagsordningen ska Riksrevisionen lämna sina granskningsrapporter över effektivitetsrevisionen till riksdagen. Riksdagen ska därefter överlämna rapporterna till regeringen, som sedan ska återkomma i en skrivelse till riksdagen med redovisning av vilka åtgärder regeringen vidtagit eller avser att vidta med anledning av iakttagelserna i rapporterna.

Riksrevisionen överlämnade i juni 2025 granskningsrapporten Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning (RiR 2025:20) till riksdagen. I september 2025 informerade riksrevisor Christina Gellerbrant Hagberg medarbetare utskottet om rapporten, och i december 2025 överlämnade regeringen skrivelse 2025/26:72 till riksdagen.

Utskottets överväganden

Riksrevisionens rapport om Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning, m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om genomförandet av arbetsmarknadspolitiken för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och lägger regeringens skrivelse till handlingarna.

Jämför reservation 1 (S), 2 (SD), 3 (V) och 4 (MP).

Riksrevisionens granskning

Riksrevisionen har granskat om genomförandet av arbetsmarknadspolitiken för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga är effektivt. Resultatet av granskningen redovisas i rapporten Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning (RiR 2025:20).

Bakgrund och metod

Riksrevisionen konstaterar att personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga har en svår situation på arbetsmarknaden. År 2024 var arbetslösheten för denna grupp mer än dubbelt så hög (21 procent) som för övriga befolkningen (8 procent), och sysselsättningsgraden var väsentligt lägre. Många har dessutom upplevt diskriminering i arbetslivet. Riksrevisionen konstaterar även att sämre möjligheter att delta på arbetsmarknaden är en riskfaktor för ohälsa och lägre livsinkomster och framhåller att arbetsmarknaden därför är ett område där behovet av insatser är särskilt stort. Vidare konstaterar Riksrevisionen bl.a. att kunskapsbehovet om målgruppens förutsättningar att få och behålla ett arbete är stort.

Den övergripande revisionsfrågan i granskningen är huruvida genomförandet av arbetsmarknadspolitiken för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga är effektivt. För att besvara denna fråga har Riksrevisionen ställt följande tre delfrågor:

- Arbetar Arbetsförmedlingen effektivt med att identifiera och bedöma personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga?
- Arbetar Arbetsförmedlingen effektivt för att stödja personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga?
- Bidrar regeringens styrning på ett effektivt sätt till att Arbetsförmedlingen kan stödja personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga?

Den huvudsakliga granskningsperioden är 2013–2024, med tonvikt på de senaste åren.

Riksrevisionens bedömningsgrunder tar avstamp i riksdagens och regeringens uppdrag till Arbetsförmedlingen och regelverket som styr de särskilda insatserna för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. För att bedöma om regeringens styrning har varit effektiv utgår Riksrevisionen från att styrningen ska ge Arbetsförmedlingen förutsättningar att nå sina mål och leva upp till de uppdrag som beslutats, givet de resurser som riksdagen fastställt.

När det gäller genomförande och metod anger Riksrevisionen att granskningsmaterialet baseras på dokumentstudier, intervjuer, aktgranskning och registerdata samt att flera olika metoder har tillämpats, såväl kvantitativa som kvalitativa.

Iakttagelser och rekommendationer

Riksrevisionens övergripande bedömning är att genomförandet av arbetsmarknadspolitiken för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga inte är effektivt.

När det gäller frågan om Arbetsförmedlingen arbetar effektivt med att identifiera och bedöma personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga gör Riksrevisionen iakttagelsen att det tar lång tid för Arbetsförmedlingen att identifiera funktionsnedsättningar, särskilt för vissa grupper och för vissa typer av funktionsnedsättningar. Granskningen visar att förmågan till tidig identifiering dessutom har försämrats över tid, och att många arbetssökande med varaktiga funktionsnedsättningar inte fångas upp av myndigheten.

När det gäller frågan om Arbetsförmedlingen arbetar effektivt för att stödja personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga gör Riksrevisionen bl.a. iakttagelsen att många i målgruppen behöver nära stöd, men att kontinuiteten i kontakten med handläggarna har försämrats när antalet handläggare per ärende har ökat och de arbetssökande själva förväntas driva sina ärenden. Riksrevisionen anför vidare bl.a. att möjligheten till anställning med stöd påverkas av hur Arbetsförmedlingen arbetar med arbetsgivarkontakter och menar att myndigheten inte prioriterat detta arbete tillräckligt. Även om Arbetsförmedlingen sedan en tid tillbaka har en styrning som prioriterar detta arbete bedömer Riksrevisionen att det kommer att ta tid att rikta om verksamheten.

Riksrevisionens iakttagelser när det gäller regeringens styrning är att fokus i styrningen på senare år riktats mot att korta ned den tid som det tar för Arbetsförmedlingen att identifiera funktionsnedsättning hos arbetssökande. Riksrevisionen anser att tidig identifiering är nödvändig för att målgruppen ska få adekvat stöd inom rimlig tid, men betonar att det samtidigt är viktigt att regeringens samlade styrning tar sikte på att myndighetens arbete i sin helhet är effektivt. För att fler personer med funktionsnedsättning ska kunna få och

behålla ett arbete bedömer Riksrevisionen att regeringen behöver styra Arbetsförmedlingen långsiktigt och resultatorienterat.

Riksrevisionen bedömer vidare bl.a. att mer kunskap behöver byggas upp om vad som underlättar för personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden samt om hur Arbetsförmedlingens arbetssätt och insatser påverkar möjligheterna till arbete.

Riksrevisionen riktar följande rekommendationer till regeringen:

- Ge lämplig aktör i uppdrag att ta fram kunskap om, analysera och utvärdera hur arbetsmarknadspolitiska åtgärder och insatser påverkar arbetsmarknadssituationen för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.
- Se över förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Skälet till översynen är att säkerställa att villkoren för de särskilda insatserna bidrar till att syftet med det arbetsmarknadspolitiska programmet uppfylls, och att se över om nuvarande taknivå i lönebidragen är ändamålsenlig.
- Se över om det finns behov av ytterligare arbetsmarknadspolitiskt stöd som kan väga upp för varaktigt nedsatt eller låg arbetsförmåga hos arbetssökande som under långa perioder står utan insats, eller om dessa personer bör skrivas ut från Arbetsförmedlingen och få stöd på annat sätt.
- Följ upp att Arbetsförmedlingens samverkan med kommunerna och Försäkringskassan är effektiv, så att arbetssökande med funktionsnedsättning ges ändamålsenligt stöd och inte faller mellan stolarna.

Riksrevisionen riktar följande rekommendationer till Arbetsförmedlingen:

- Säkerställ en handlägningsprocess som effektivt fångar upp och stöder personer med förmodad eller konstaterad funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Det bör t.ex. ske genom att
 - införa en sammanhållen bedömningsverksamhet för att främja likvärdiga bedömningar av om och hur en funktionsnedsättning påverkar arbetsförmågan
 - vidta åtgärder för hur inhämtandet av medicinska underlag från hälso- och sjukvården kan underlättas
 - tillhandahålla individanpassat stöd och möjlighet till kontinuerlig kontakt med samma (grupp av) handläggare
 - överväga att anordna fysiska möten mer systematiskt.
- Säkerställ att berörda handläggare har den kompetens och den tid som behövs för att kunna föra samtal om ohälsa, funktionsnedsättning eller andra svårigheter i relation till arbete.
- Utveckla och upprätthåll ett proaktivt och strukturerat arbetsgivararbete som innefattar regional och lokal kännedom om arbetsmarknaden.

- Utforma verksamheten för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga så att den är kunskapsbaserad, uppföljnings- och utvärderingsbar samt stöder ett organisatoriskt lärande.

Skrivelsen

Regeringens bedömning av Riksrevisionens iakttagelser

Regeringen instämmer i Riksrevisionens iakttagelser att det tar lång tid att få sin funktionsnedsättning identifierad och att personer med funktionsnedsättning inte får det stöd de har behov av. Även om det finns stödbehov som blir tydliga först när individen tagit del av arbetsnära insatser under en viss tid anser regeringen att mer kan göras för att korta tiden. Regeringen delar även Riksrevisionens uppfattning att regeringens styrning av Arbetsförmedlingen bör vara långsiktig och resultatorienterad. Samtidigt kan det enligt regeringen finnas skäl att, i linje med den långsiktiga styrningen i instruktion och andra förordningar, komplettera med mål och uppdrag i regleringsbrev i frågor som behöver adresseras särskilt.

När det gäller styrningen av Arbetsförmedlingen framhåller regeringen att styrningen i myndighetens instruktion och andra förordningar har kompletterats genom ett flertal mål och uppdrag i myndighetens regleringsbrev som berör personer med funktionsnedsättning. Regeringen hänvisar i sammanhanget bl.a. till att Arbetsförmedlingen sedan 2023 haft som mål att prioritera arbetet med personer som är eller riskerar att bli långtidsarbetslösa, särskilt personer som varit utan arbete i mer än två år, att Arbetsförmedlingen för 2024 hade som mål att öka antalet deltagare i lönebidrag och att myndigheten för 2025 har som mål att öka antalet deltagare i arbetsplatsförlagda insatser, däribland lönebidrag. Vidare pekar regeringen på att Arbetsförmedlingen därutöver har i uppdrag att väsentligt korta den tid det i genomsnitt tar att identifiera och registrera funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga i syfte att snabbare och mer effektivt kunna erbjuda berörda personer relevanta insatser för att komma i arbete. Regeringen delar därför inte Riksrevisionens uppfattning att fokus på styrningen av Arbetsförmedlingen på senare år har riktats mot att korta ned tiden för identifiering av funktionsnedsättning hos arbetssökande.

När det gäller Riksrevisionens uppfattning att mer kunskap behöver tas fram och att arbetsmarknadspolitiska åtgärder och insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga behöver analyseras och utvärderas så delar regeringen denna uppfattning.

Regeringen håller även med Riksrevisionen om att det är viktigt att de särskilda insatserna för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga är ändamålsenligt utformade. I detta sammanhang betonar regeringen att det samtidigt är viktigt att arbetsgivare har kunskap om de särskilda insatser för personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga som finns tillgängliga i samband med och under en anställning. Regeringen noterar i sammanhanget även att lönestöden för

personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga sågs över och ett nytt regelverk trädde i kraft under 2017. Förändringarna syftade bl.a. till att tydliggöra inriktningen och relationen mellan de olika formerna av lönebidrag. Regeringen redogör vidare för ett antal förändringar som har genomförts under denna mandatperiod – bl.a. att Arbetsförmedlingens bidrag för personer med behov av tolkning har förtydligats och att stödet till start av näringsverksamhet för personer med funktionsnedsättning har förenklats.

Regeringen delar avslutningsvis även Riksrevisionens rekommendation att Arbetsförmedlingens samverkan med kommunerna och Försäkringskassan bör följas upp med avseende på effektivitet så att arbetssökande med funktionsnedsättning ges ett ändamålsenligt stöd.

Regeringens åtgärder med anledning av Riksrevisionens iakttagelser

När det gäller iakttagelserna från Riksrevisionen anför regeringen att den även tidigare har identifierat att det behövs insatser för att förbättra stödet för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Regeringen pekar bl.a. på att Arbetsförmedlingen sedan 2024 har i uppdrag att med egen personal ge förstärkt stöd till långtidsarbetslösa. I verksamheten ska personer som varit utan arbete i mer än två år prioriteras, däribland personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Regeringen skriver vidare att Arbetsförmedlingen tillförts 79 miljoner kronor 2025 för denna verksamhet genom budgetpropositionen för 2025, 158 miljoner kronor för 2026 och 238 miljoner kronor fr.o.m. 2027.

Regeringen tar vidare upp att den förstärkt Arbetsförmedlingens anslag med 100 miljoner kronor 2026 genom budgetpropositionen för 2026 för att stödja myndighetens uppdrag att förbättra sökaktiviteten, matchningen och kontrollen av arbetssökande, och att anslaget därefter beräknas öka med 200 miljoner kronor 2027 och 300 miljoner kronor fr.o.m. 2028.

Vidare pekar regeringen på den översyn av Samhalls uppdrag, verksamhet och förutsättningar som har gjorts, och att utredningens betänkande (SOU 2025:29) har remitterats och för närvarande bereds i Regeringskansliet.

Regeringen redogör även för det uppdrag som den gav Arbetsförmedlingen 2025 om att genomföra särskilda informationsinsatser för att öka kunskapen hos arbetsgivare om de särskilda insatser för personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga som finns tillgängliga i samband med och under en anställning. Regeringen lyfter även fram att den i förordningen (2016:937) om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning har infört ett nytt bidrag för vuxna med funktionsnedsättning som studerar i regionalt yrkesvux. Bidraget ska gå till den kommun eller region som är huvudman för utbildningen och användas till personal som behövs för att ge en enskild eller grupp av elever med funktionsnedsättning bättre stöd.

Regeringen tar vidare bl.a. upp att den genom budgetpropositionen för 2026 gjort en förstärkning av det särskilda utbildningsstödet till folkhögskolor i syfte att underlätta utbildning för personer med funktionsnedsättning.

När det gäller kunskap om hur arbetsmarknadspolitiska åtgärder och insatser påverkar arbetsmarknadssituationen för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga är bl.a. Arbetsförmedlingens eget analysarbete och utvärderingar från t.ex. Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) av stort värde enligt regeringen. Regeringen tar bl.a. upp att IFAU har ett pågående projekt om arbetssökandes upplevelser och erfarenheter av funktionshinderskodning samt av arbetsmarknadspolitiska insatser som lönebidrag och skyddat arbete. Regeringen anför även att den kommer att ha dialog med IFAU om behovet av ytterligare utvärderingar. Vidare pekar regeringen på att det framgick av uppdraget 2024 till Arbetsförmedlingen om förstärkt stöd i egen regi att verksamheten ska bedrivas systematiskt och organiseras på ett sådant sätt att den går att följa upp när det gäller kostnader, deltagare och resultat i form av övergångar, arbete eller studier för deltagarna. Regeringen anför att den även i fortsättningen kommer att överväga att lyfta fram behovet att möjliggöra uppföljning i nya uppdrag.

Regeringen skriver att den därutöver har beslutat om en strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021–2031 och att Arbetsförmedlingen är en av nio statliga sektorsansvariga myndigheter som har fått i uppdrag att följa upp och genomföra funktionshinderspolitiken (S2021/06595, S2025/01367).

När det gäller effektivare samverkan mellan Arbetsförmedlingen och kommuner lyfter regeringen fram de förbättrade förutsättningarna för informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommuner som träder i kraft den 2 mars 2026 i fråga om arbetssökande som har behov av utbildning inom den kommunala vuxenutbildningen.

Regeringen skriver avslutningsvis att den fortsätter att följa Arbetsförmedlingens arbete med att ge ändamålsenligt stöd till personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och kommer att överväga behovet av ytterligare åtgärder. Riksrevisionens granskning utgör enligt regeringen ett värdefullt bidrag i det arbetet.

I och med skrivelsen anser regeringen att Riksrevisionens rapport är slutbehandlad.

Motionerna

Följdmotionerna

I kommittémotion 2025/26:3877 av Magnus Persson m.fl. (SD) menar motionärerna att det bör tillsättas en utredning med syftet att klargöra behoven för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och analysera hur Arbetsförmedlingen kan arbeta strategiskt och operativt för att möta dessa behov (yrkande 1). Motionärerna anför att delar av Arbetsförmedlingens riktade insatser sannolikt behöver göras om utifrån hur målgruppens behov ser ut i dag.

I kommittémotion 2025/26:3878 av Ciczie Weidby m.fl. (V) menar motionärerna att regeringen i högre utsträckning bör hörsamma de rekommendationer som Riksrevisionen ger. Motionärerna förordar därmed att en lämplig aktör ges i uppdrag att ta fram kunskap om, analysera och utvärdera hur arbetsmarknadspolitiska åtgärder och insatser påverkar arbetsmarknadssituationen för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga (yrkande 1).

I kommittémotion 2025/26:3887 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) menar motionärerna att det är helt avgörande att regeringen tar Riksrevisionens rekommendationer till sig och agerar efter dessa. Att regeringen inte agerar kraftfullare mot de brister som Riksrevisionen pekar på är anmärkningsvärt. Motionärerna anser därmed att regeringen bör vidta åtgärder för att säkerställa att Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning blir effektivt och ändamålsenligt (yrkande 1). Enligt motionärerna bör regeringen även vidta åtgärder för att säkerställa att Arbetsförmedlingen kan erbjuda ett nära och individanpassat stöd med god kontinuitet, t.ex. genom en fast kontaktperson eller ett fast handläggarteam, för arbetssökande med funktionsnedsättning (yrkande 3). De menar därtill att regeringen bör ge Arbetsförmedlingen i uppdrag att säkerställa enhetliga och likvärdiga bedömningar av funktionsnedsättning och stödbehov samt att fysiska möten används mer systematiskt när det behövs (yrkande 4). Slutligen tar motionärerna upp vikten av att regeringen säkerställer erforderliga resurser till Arbetsförmedlingen för arbetet med den aktuella målgruppen (yrkande 5).

Motionerna från allmänna motionstiden 2025/26

I kommittémotion 2025/26:3590 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) menar motionärerna att åtgärder bör vidtas för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning får ett snabbt, effektivt och individanpassat stöd för att komma i arbete eller utbildning (yrkande 12). Något som motionärerna särskilt lyfter fram är behovet av att korta handläggningstiderna för stödinsatserna.

I kommittémotion 2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) menar motionärerna att regeringen bör ge Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan i uppdrag att förbättra och fördjupa stödet till personer med funktionsnedsättning för att få arbete (yrkande 14). Motionärerna anför att stödet bör vara personnära, långsiktigt och samordnat och utgå från varje persons individuella förutsättningar.

I motion 2025/26:1951 av Mattias Vepsä och Alexandra Völker (båda S) menar motionärerna att det bör övervägas att införa en jobbgaranti och sammanhållen arbetsmarknadspolitik för personer med nedsatt arbetsförmåga (yrkande 2). Motionärerna vill se mindre rundgång mellan myndigheter och fler varaktiga jobb.

I motion 2025/26:949 av Daniel Persson (SD) menar motionären att det bör utredas hur företag kan få rätt förutsättningar för att anställa personer med en

funktionsnedsättning, med målet att det inte ska vara någon skillnad om personen har eller inte har en funktionsnedsättning.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden om stöd till personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga behandlades av utskottet senast i betänkande 2024/25:AU6 Arbetsmarknadspolitik och arbetslöshetsförsäkringen (s. 42 f.). Motionsyrkandena avstyrktes. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (prot. 2024/25:82).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inleda med att välkomna Riksrevisionens granskning. Arbetslösheten bland personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga är betydligt högre än bland övriga arbetssökande samtidigt som antalet deltagare i de särskilda insatserna för denna målgrupp har minskat de senaste åren. Det är således angeläget med ett målinriktat arbete för att ge denna grupp ett ändamålsenligt stöd, och Riksrevisionens granskning utgör enligt utskottet ett värdefullt bidrag i det arbetet.

Utskottet välkomnar vidare det breda engagemang för att skapa bättre förutsättningar för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga att etablera sig på arbetsmarknaden som motionärerna visar genom sina förslag. Utskottet håller med motionärerna om att det behöver göras mer för den aktuella målgruppen. Möjligheten till arbete är en grundläggande rättvisefråga och avgörande för att bryta utanförskap och stärka välfärden. Utskottet sympatiserar därmed till fullo med motionärernas uppfattning om att samhället behöver underlätta för personer med funktionsnedsättning att vara delaktiga i arbetslivet, men utskottet gör en annan bedömning än motionärerna när det gäller det omedelbara behovet av åtgärder på området.

Som utskottet har betonat många gånger tidigare är en fundamental princip för arbetsmarknadspolitik att kompetensen och arbetsförmågan hos alla individer ska tas till vara. Hur och i vilken omfattning en funktionsnedsättning påverkar en persons möjligheter att delta i arbetslivet beror i hög grad på omständigheterna. Det är därmed centralt att Arbetsförmedlingen tidigt kan identifiera personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för att därigenom kunna sätta in adekvat stöd till varje arbetssökande så snabbt som möjligt. Det är vidare angeläget att de stödinsatser som finns tillgängliga för personer med funktionsnedsättning i samband med och under en anställning är ändamålsenligt utformade och att arbetsgivare också har god kännedom om dessa insatser.

Utskottet kan konstatera att frågan om att förbättra förutsättningarna och underlätta för personer med funktionsnedsättning att vara delaktiga i arbetslivet är en fråga som regeringen arbetar med på bred front. Det visas bl.a. genom de prioriteringar och budgetförstärkningar som regeringen har gjort för

att skapa bättre förutsättningar för Arbetsförmedlingen att arbeta med målgruppen i egen regi. Som regeringen redogör för i skrivelsen har Arbetsförmedlingen också flera pågående regeringsuppdrag inriktade på att förbättra möjligheterna till arbete eller utbildning för personer med funktionsnedsättning. Utskottet noterar att både uppdraget om identifiering och bedömning av arbetssökande med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och uppdraget om ökad kännedom om stöd till personer med funktionsnedsättning ska redovisas till regeringen under hösten 2026.

När det gäller hur olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder och insatser inverkar på arbetsmarknadssituationen för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga vill utskottet framhålla betydelsen av gedigna utvärderingar och uppföljningar av den förda politiken. Utskottet ser därmed positivt på det som regeringen lyfter fram i skrivelsen om ett aktuellt projekt vid IFAU om arbetssökandes upplevelser och erfarenheter av funktionshinderskodning och arbetsmarknadspolitiska insatser som lönebidrag och skyddat arbete, och att regeringen kommer att diskutera behovet av ytterligare utvärderingar med IFAU. Utskottet uppmärksammar med gillande även regeringens strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021–2031 där Arbetsförmedlingen ingår som en av de sektorsansvariga myndigheterna med uppdrag att följa upp och genomföra funktionshinderspolitiken.

I sammanhanget vill utskottet vidare peka på den viktiga roll och betydelse som Samhall har när det gäller att ta till vara potentialen hos personer med funktionsnedsättning. Den s.k. Samhallutredningen har slutfört sitt uppdrag och som regeringen redogör för i skrivelsen pågår nu beredning inom Regeringskansliet av utredningens överväganden och förslag. Utskottet följer detta arbete med stort intresse.

Utskottet tar avslutningsvis fasta på det som regeringen anför i skrivelsen om att regeringen fortsätter att följa Arbetsförmedlingens arbete med att ge ändamålsenligt stöd till personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, och att regeringen kommer att överväga behovet av ytterligare åtgärder.

Med det anförda och med hänvisning till det samlade arbete som pågår när det gäller arbetsmarknadssituationen för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga är utskottet inte berett att föreslå att riksdagen tar något initiativ med anledning av de motionsförslag som behandlas i detta avsnitt. Kommittémotionerna 2025/26:3543 (MP) yrkande 14, 2025/26:3590 (S) yrkande 12, 2025/26:3877 (SD) yrkande 1, 2025/26:3878 (V) yrkande 1 och 2025/26:3887 (MP) yrkandena 1 och 3–5 samt motionerna 2025/26:949 (SD) och 2025/26:1951 (S) yrkande 2 bör därmed avslås.

Slutligen föreslår utskottet att riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna.

Översyn av förordningen om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför om en översyn av förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och tillkännager detta för regeringen.

Jämför reservation 5 (S, V, C, MP) och det särskilda yttrandet (SD).

Motionerna

Följdmotionerna

I kommittémotion 2025/26:3872 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) menar motionärerna att det bör göras en översyn av förordningen om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Enligt motionärerna svarar regeringen i skrivelsen inte tillräckligt upp mot den rekommendation som Riksdagen ger om att se över den aktuella förordningen för att säkerställa att villkoren för de särskilda insatserna till målgruppen är ändamålsenliga och för att se över nuvarande taknivå i lönebidragen, och regeringen bör därför återkomma i frågan.

I kommittémotion 2025/26:3877 av Magnus Persson m.fl. (SD) menar motionärerna att en höjning av taket i lönebidragen och möjligheten att införa en indexering som gör att bidraget följer arbetskostnadsutvecklingen bör utredas (yrkande 2). Motionärerna anför att en höjning av lönebidragen skulle möjliggöra för fler branscher och yrken att delta i systemet.

I kommittémotion 2025/26:3878 av Cicie Weidby m.fl. (V) förordar motionärerna att förordningen om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga ses över för att säkerställa att villkoren för de särskilda insatserna bidrar till att syftet med det arbetsmarknadspolitiska programmet uppfylls, och för att se om den nuvarande taknivån i lönebidragen är ändamålsenlig (yrkande 2).

I kommittémotion 2025/26:3887 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) menar motionärerna att regeringen bör genomföra en översyn av förordningen om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga i syfte att stärka effektiviteten och likvärdigheten (yrkande 2).

Motion från allmänna motionstiden 2025/26

I kommittémotion 2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) menar motionärerna att regeringen bör indexera lönebidraget för arbetsgivare som anställer personer med funktionsnedsättning (yrkande 15).

Utskottets ställningstagande

När det gäller lönestöden för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga noterar utskottet att dessa setts över och att ett nytt regelverk trädde i kraft under 2017. Utskottet noterar också att ett antal förändringar i regelverket har genomförts under senare tid med inriktningen att underlätta arbetsmarknadsetableringen för målgruppen; regeringen har bl.a. förtydligat det bidrag som Arbetsförmedlingen kan betala ut till personer med behov av tolkning och förenklat stödet till start av näringsverksamhet för personer med funktionsnedsättning.

Utskottet noterar samtidigt Riksrevisionens rekommendation till regeringen om att förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga bör ses över. Detta för att säkerställa ändamålsenligheten i villkoren för de särskilda insatserna till målgruppen. Utskottet anser att stödet till personer med funktionsnedsättning bör ses över och menar att regeringen i skrivelsen inte tillräckligt svarar upp mot den nämnda rekommendationen. Enligt utskottet måste ekonomiska incitament för arbetsgivare vara hållbara och förutsägbara.

Med det anförda anser utskottet att regeringen bör göra en översyn av förordningen om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Skälet till översynen är att säkerställa att villkoren för de särskilda insatserna bidrar till att syftet med det arbetsmarknadspolitiska programmet uppfylls och är ändamålsenliga. Utskottet föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som utskottet anför och tillkännager detta för regeringen. Därmed bör riksdagen delvis bifalla kommittémotionerna 2025/26:3872 (S), 2025/26:3878 (V) yrkande 2 och 2025/26:3887 (MP) yrkande 2 och avslå kommittémotionerna 2025/26:3543 (MP) yrkande 15 och 2025/26:3877 (SD) yrkande 2.

Reservationer

1. Riksrevisionens rapport om Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning, m.m., punkt 1 (S)

av Ardalan Shekarabi (S), Adrian Magnusson (S), Johanna Haraldsson (S), Serkan Köse (S) och Sofia Amloh (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3590 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 12,
avslår motionerna

2025/26:949 av Daniel Persson (SD),

2025/26:1951 av Mattias Vepsä och Alexandra Völker (båda S) yrkande 2,

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 14,

2025/26:3877 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 1,

2025/26:3878 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 1 och

2025/26:3887 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) yrkandena 1 och 3–5 samt
lägger skrivelse 2025/26:72 till handlingarna.

Ställningstagande

Vi anser att det behövs ett starkare och mer individanpassat stöd för att människor med svag ställning på arbetsmarknaden ska komma i arbete eller utbildning – inte minst när det gäller personer med olika funktionsnedsättningar. Arbetsförmedlingen bör alltså ha den sammanhållande rollen kring individernas insatser, och samverkan med bl.a. kommuner, utbildningsmyndigheter, socialtjänst och sjukvård behöver förbättras. Målet ska vara att varje individ ska få det stöd och de insatser som krävs för att komma i arbete eller utbildning – utan att hamna mellan några stolar under resans gång. För att målgruppen ska få det stöd den behöver bör Arbetsförmedlingen också säkerställa att de har de specialistkompetenser som krävs.

I dagens situation tar det ofta alldeles för lång tid innan människor får den hjälp som de har rätt till. En anledning som ofta lyfts fram är att det tar lång tid för myndigheten att få till rätt kodning i sina system för personer med funktionsnedsättning – vilket gör att de blir utan stöd långt mycket längre än vad som vore önskvärt. När handläggningstiderna blir längre kan det leda till att arbetsgivare som vill anställa med lönebidrag väljer att gå vidare med andra arbetssökande. Detta behöver lösas omgående och handläggningstiderna för

dessas stödinsatser behöver kortas avsevärt. Arbetsförmedlingen bör under 2026 få i uppdrag att halvera handläggningstiden.

Vad gäller arbetsmarknaden för funktionsnedsättning anser vi vidare att den offentliga sektorn har ett särskilt ansvar för att erbjuda människor med funktionsnedsättning arbete – dels i egenskap av arbetsgivare, dels som samarbetspartner och upphandlare av Samhalls och andra liknande aktörers tjänster.

Vi anser med det ovan anförda att regeringen bör vidta åtgärder för att säkerställa att personer med funktionsnedsättning får snabbt, effektivt och individanpassat stöd för att komma i arbete eller utbildning.

2. Riksrevisionens rapport om Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning, m.m., punkt 1 (SD)

av Magnus Persson (SD), Ann-Christine Frohm (SD), Mats Arkhem (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3877 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 1,
avslår motionerna

2025/26:949 av Daniel Persson (SD),

2025/26:1951 av Mattias Vepsä och Alexandra Völker (båda S) yrkande 2,

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 14,

2025/26:3590 av Ardan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 12,

2025/26:3878 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 1 och

2025/26:3887 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) yrkandena 1 och 3–5 samt
lägger skrivelse 2025/26:72 till handlingarna.

Ställningstagande

Personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga har en dokumenterat svår situation på arbetsmarknaden. Sysselsättningsgraden är lägre än för övriga befolkningen och många har upplevt diskriminering i arbetslivet. En effektiv och ändamålsenlig funktionshinderspolitik är således avgörande för att denna grupp ska kunna delta på arbetsmarknaden på lika villkor.

Bilden som framträder utifrån Riksrevisionens granskning är djupt bekymmersam. Personerna i målgruppen får vänta orimligt lång tid på att bli utredda och få en funktionshinderskod registrerad trots att det är fastställt att tidig identifiering leder till tidigare utskrivning. Att få en funktionshinderskod

registrerad öppnar i teorin dörren till i stort sett hela Arbetsförmedlingens verktygslåda. Dessvärre används inte stöden i önskad utsträckning.

Vår uppfattning är att det behövs en större genomlysning av politikområdet. En stor del av de inskrivna på Arbetsförmedlingen beskrivs av myndigheten som begränsade i sin konkurrensförmåga. Ett stort antal personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga missas helt. Utifrån detta behövs en bredare diskussion när det gäller frågan om myndighetens digitalisering varit ändamålsenlig. Det är också högst sannolikt att delar av Arbetsförmedlingens riktade insatser behöver göras om utifrån hur målgruppens behov ser ut i dag. Det fyller inget syfte att ha en bredd av insatser om den tilltänkta målgruppen inte kan tillgodogöra sig innehållet.

Vi efterlyser en långsiktig och stabil politik för målgruppen och anser därmed att regeringen bör tillsätta en utredning med syftet att klargöra målgruppens behov samt analysera hur Arbetsförmedlingen kan arbeta strategiskt och operativt för att möta dessa behov

3. Riksrevisionens rapport om Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning, m.m., punkt 1 (V)

av Maj Karlsson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3878 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 1,

avslår motionerna

2025/26:949 av Daniel Persson (SD),

2025/26:1951 av Mattias Vepsä och Alexandra Völker (båda S) yrkande 2,

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 14,

2025/26:3590 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 12,

2025/26:3877 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 1 och

2025/26:3887 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) yrkandena 1 och 3–5 samt

lägger skrivelse 2025/26:72 till handlingarna.

Ställningstagande

Riksrevisionen lyfter i sin skrivelse fram de effektivitetsbrister som finns i Arbetsförmedlingens arbete med stöd till personer med funktionsnedsättning. Man menar att regeringens styrning på området inte har varit tillräckligt effektiv. Var tionde person som är inskriven på Arbetsförmedlingen får vänta över tre år på att få sin funktionsnedsättning identifierad, och många av dem

som fått sin funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga identifierad saknar insatser eller aktiviteter. Granskningen visar på en försämring över tid.

Att ha ett arbete och en egen försörjning stärker individens möjlighet att tillgodose andra rättigheter, t.ex. rätten till en skälig levnadsstandard, bostad och social trygghet. Jag vill förbättra förutsättningarna på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning och skapa ett rymligare, mer inkluderande arbetsliv där den enskilde ges möjlighet att få ett jobb utifrån sina förmågor och förutsättningar.

Den omfattande reformeringen av Arbetsförmedlingen har varit minst sagt olycklig. Det står klart att myndigheten med de nuvarande förutsättningarna inte klarar av sitt uppdrag att förmedla arbete till människor som är arbetslösa. Just insatserna för dem som har en funktionsnedsättning är ofta korta, splittrade eller svåråtkomliga. För att komma till rätta med Arbetsförmedlingens brister krävs åtgärder på både lång och kort sikt.

I svarsskrivelsen med anledning av Riksrevisionens granskning anför regeringen att den har beslutat om en strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken och pekar på ett antal andra insatser och ökade medel till Arbetsförmedlingen. Jag anser att regeringens åtgärder och blygsamma medel till Arbetsförmedlingen är långt ifrån tillräckliga. Riksrevisionens rapport pekar på mycket stora systematiska problem, och det är oroande att regeringen väljer att inte göra mer. Det är tydligt i Riksrevisionens rapport att de personer som redan är utsatta lämnas i en ännu mer utsatt situation.

Jag menar att regeringen i högre utsträckning bör hörsamma de rekommendationer som Riksrevisionen ger. Jag anser därmed att regeringen bör ge lämplig aktör i uppdrag att ta fram kunskap om, analysera och utvärdera hur arbetsmarknadspolitiska åtgärder och insatser påverkar arbetsmarknadssituationen för personer med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.

4. Riksrevisionens rapport om Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning, m.m., punkt 1 (MP)

av Janine Alm Ericson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 14 och

2025/26:3887 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) yrkandena 1 och 3–5,

avslår motionerna

2025/26:949 av Daniel Persson (SD),

2025/26:1951 av Mattias Vepsä och Alexandra Völker (båda S) yrkande 2,

2025/26:3590 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S) yrkande 12,
2025/26:3877 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 1 och
2025/26:3878 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 1 och
lägger skrivelse 2025/26:72 till handlingarna.

Ställningstagande

Det är viktigt att alla människor som söker ett arbete får det stöd som de behöver. Jag menar att en fungerande Arbetsförmedling med stark lokal närvaro och resurser till stöd och program är en förutsättning för en aktiv arbetsmarknadspolitik som når dem som behöver den mest.

Arbetsförmedlingen har en längre period bakom sig med stängda lokal-kontor och drakoniska nedskärningar i fråga om antalet arbetsförmedlare. Riksrevisionens rapport visar med all önskvärd tydlighet att detta tyvärr har gått ut över stödet till personer som har en funktionsnedsättning. Särskilt allvarligt är att identifieringen av funktionsnedsättningar inte fungerar effektivt – var tionde inskriven får vänta över tre år – och att många därefter står utan insatser eller aktiviteter trots konstaterade behov. Riksrevisionen pekar också på bristande kontinuitet i kontakten när antalet ärenden per handläggare ökar och att bedömningar inte görs enhetligt eller likvärdigt. Vidare framhåller Riksrevisionen att digitala möten och telefonsamtal inte alltid räcker för att bedöma stödbehov och att fysiska möten bör övervägas mer systematiskt.

Riksrevisionen skriver att dessa brister kan kopplas till organisatoriska förändringar och en minskad personalstyrka. Vidare skriver Riksrevisionen att många arbetssökande som har en funktionsnedsättning har behov av nära stöd men att detta har försämrats över tid. Det finns enligt Riksrevisionen stora utmaningar med att bedöma funktionsnedsättningar och stödbehov via digitala möten och över telefon.

Som Riksrevisionen påpekar i sin rapport är en stor del av de brister som Riksrevisionen har identifierat kopplade till regeringens styrning. Det är därför helt avgörande att regeringen tar rekommendationerna i rapporten till sig och agerar utifrån det. Att regeringen i sin skrivelse väljer att inte agera kraftfullare mot de brister som Riksrevisionen pekar på är anmärkningsvärt. Att hänvisa till mycket blygsamma tillskott till anslagen, långt under den nivå som Arbetsförmedlingen har bedömt behövs bara för att upprätthålla verksamheten, är inte tillräckligt. Miljöpartiet anvisar i sina budgetar betydligt mer medel till Arbetsförmedlingen än vad regeringen gör.

Det är tydligt att vi behöver en arbetsmarknadspolitik som ser potential i stället för begränsningar. En viktig del i detta är att Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan har en god samverkan och stöttar människor utifrån varje persons individuella förutsättningar.

Med det anförda anser jag att regeringen bör vidta följande åtgärder:

- säkerställa att Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning blir effektivt och ändamålsenligt

- säkerställa att Arbetsförmedlingen kan erbjuda ett nära och individanpassat stöd med god kontinuitet, t.ex. en fast kontaktperson eller ett fast handläggarteam, för arbetssökande med funktionsnedsättning
- ge Arbetsförmedlingen i uppdrag att säkerställa enhetliga och likvärdiga bedömningar av funktionsnedsättning och stödbehov samt att använda fysiska möten mer systematiskt när det behövs
- säkerställa erforderliga resurser till Arbetsförmedlingen för arbetet med den aktuella målgruppen
- ge Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan i uppdrag att förbättra och fördjupa stödet till personer med funktionsnedsättning för att få arbete.

5. Översyn av förordningen om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, punkt 2 (S, V, C, MP)

av Ardalan Shekarabi (S), Adrian Magnusson (S), Johanna Haraldsson (S), Serkan Köse (S), Sofia Amløh (S), Martina Johansson (C), Maj Karlsson (V) och Janine Alm Ericson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2025/26:3872 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S),

2025/26:3878 av Ciczie Weidby m.fl. (V) yrkande 2 och

2025/26:3887 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) yrkande 2 och
bifaller delvis motionerna

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP) yrkande 15 och

2025/26:3877 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi anser att det är av stor vikt att all statlig verksamhet granskas och välkomnar därför Riksrevisionens granskning. Det är grundläggande att alla som kan arbeta också ska få möjlighet att göra det, och det är därför av central vikt att personer med en funktionsnedsättning får det stöd som de är i behov av för att kunna bli en aktiv del av arbetsmarknaden.

Vi konstaterar att det i Riksrevisionens rapport finns flera punkter där hård kritik riktas mot regeringens arbete med att ge stöd till arbetssökande med funktionsnedsättning. Granskningen visar bl.a. att stödet till personer med funktionsnedsättning inte är effektivt och att individer som får sin funktionsnedsättning identifierad ändå inte får korrekta stödinsatser från Arbetsförmedlingen.

Vi noterar bl.a. Riksrevisionens rekommendation till regeringen om att förordningen om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga bör ses över, dels för att säkerställa ändamålsenligheten i villkoren för de särskilda insatserna till målgruppen, dels för att se över nuvarande taknivå i lönebidragen. Vi anser att stödet till personer med funktionsnedsättning behöver stärkas och menar att regeringen i skrivelsen inte tillräckligt svarar upp mot den nämnda rekommendationen.

Vi kan konstatera att inte heller utskottet förmår att ställa sig bakom hela Riksrevisionens tydliga rekommendation, utan endast tar fasta på en del av denna. Vi beklagar att utskottet utelämnar en väsentlig del av rekommendationen, nämligen den som handlar om att taknivån i lönebidragen ska ingå i översynen. Om man på allvar menar att ekonomiska incitament för arbetsgivare ska vara hållbara och förutsägbara, och inte urholkas över tid, bör givetvis även taknivån i lönebidragen ses över. Det gäller även frågan om en indexering av lönebidragen.

Med det anförda anser vi att regeringen bör göra en översyn av förordningen om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Skälet till översynen är att säkerställa att villkoren för de särskilda insatserna bidrar till att syftet med det arbetsmarknadspolitiska programmet uppfylls och att se över om nuvarande taknivå i lönebidragen är ändamålsenlig. I översynen bör möjligheten att införa en indexering av lönebidragen ingå.

Särskilt yttrande

Översyn av förordningen om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, punkt 2 (SD)

Magnus Persson (SD), Ann-Christine Frohm (SD), Mats Arkhem (SD) och Nima Gholam Ali Pour (SD) anför:

Vi har under mandatperioden haft många förslag om arbetsmarknadspolitiska insatser och program. En stor del av förslagen har handlat om åtgärder för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, en grupp som har särskilt svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Målet med vår arbetsmarknadspolitik är tydligt: statens insatser ska leda till att individen får en reguljär anställning.

I Sverigedemokraternas kommittémotion 2025/26:3877 yrkande 2 föreslås att en höjning av taket i lönebidragen och möjligheten att införa en indexering bör utredas. Vår uppfattning är att en höjning av lönebidragen skulle möjliggöra för fler branscher och yrken att delta i systemet, och att en indexering skulle göra att bidraget följer arbetskostnadsutvecklingen.

Vi har i detta ärende valt att inte reservera oss till förmån för förslaget eftersom utskottets förslag om en översyn av förordningen om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga är ett viktigt steg i rätt riktning.

Vi kommer dock att fortsätta arbetet med att driva en effektiv och hållbar arbetsmarknadspolitik, och vi kommer i framtida politiska samarbeten att lyfta upp frågan om taknivå och indexering när det gäller lönebidragen. Vi har således inte släppt denna fråga utan återkommer till den i andra sammanhang.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2025/26:72 Riksrevisionens rapport om Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning.

Följdmotionerna

2025/26:3872 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en översyn av förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3877 av Magnus Persson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning med syftet att klargöra målgruppens behov samt analysera hur Arbetsförmedlingen kan arbeta strategiskt och operativt för att möta dessa behov och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en höjning av taket i lönebidragen samt möjligheten att införa en indexering som gör att bidraget följer arbetskostnadsutvecklingen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3878 av Ciczie Weidby m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en lämplig aktör bör ges i uppdrag att ta fram kunskap om, analysera och utvärdera hur arbetsmarknadspolitiska åtgärder och insatser påverkar arbetsmarknadssituationen för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga bör ses över för att säkerställa att villkoren för de särskilda insatserna bidrar till att syftet med det arbetsmarknadspolitiska programmet uppfylls, och för att se om den nuvarande taknivån i lönebidragen är ändamålsenlig, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3887 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa att Arbetsförmedlingens stöd till personer med funktionsnedsättning blir effektivt och ändamålsenligt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör genomföra en översyn av förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga i syfte att stärka effektivitet och likvärdighet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa att Arbetsförmedlingen kan erbjuda ett nära och individanpassat stöd med hög kontinuitet (t.ex. fast kontaktperson/handläggarteam) för arbetssökande med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Arbetsförmedlingen i uppdrag att säkerställa enhetliga och likvärdiga bedömningar av funktionsnedsättning och stödbehov samt att fysiska möten används mer systematiskt när det behövs och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen säkerställer erforderliga resurser till Arbetsförmedlingen för arbetet med denna målgrupp och tillkännager detta för regeringen.

Motioner från allmänna motionstiden 2025/26

2025/26:949 av Daniel Persson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur företag kan få rätt förutsättningar för att anställa personer med en funktionsnedsättning, med målet att det inte ska vara någon skillnad om du har eller inte har en funktionsnedsättning, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:1951 av Mattias Vepsä och Alexandra Völker (båda S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att införa en jobbgaranti och sammanhållen arbetsmarknadspolitik för personer med nedsatt arbetsförmåga enligt inriktningen i denna motion och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3543 av Nils Seye Larsen m.fl. (MP):

14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan i uppdrag att förbättra och fördjupa stödet till personer med

funktionsnedsättning för att få arbete och tillkännager detta för regeringen.

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör indexera lönebidraget för arbetsgivare som anställer personer med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3590 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att säkerställa att personer med funktionsnedsättning får snabbt, effektivt och individanpassat stöd för att komma i arbete eller utbildning och tillkännager detta för regeringen.